

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 212/2017-33

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 4. júla 2017 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta, zo sudkyne Jany Baricovej a sudcu Rudolfa Tkáčika o sťažnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátskou kanceláriou Kolíková & Partners, s. r. o., Radvanská 21, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát Mgr. Lukáš Opett, PhD., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 16 Er 2606/2012 z 29. júna 2016 v časti výroku o zamietnutí námietok povinného proti trovám exekúcie takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDAKOVANÉ] na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 16 Er 2606/2012 z 29. júna 2016 v časti výroku o zamietnutí námietok povinného proti trovám exekúcie p o r u š e n é b o l i .

2. Uznesenie Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 16 Er 2606/2012 z 29. júna 2016 v časti výroku o zamietnutí námietok povinného proti trovám exekúcie z r u š u j e a vec v r a c i a Okresného súdu Bratislava IV na ďalšie konanie.

3. Okresný súd Bratislava IV j e p o v i n n ý uhradiť [REDAKOVANÉ] trovy konania v sume 363,79 € (slovom tristošesťdesiattri eur a sedemdesiatdeväť centov) na účet advokátskej kancelárie Kolíková & Partners, s. r. o., Radvanská 21, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. III. ÚS 212/2017-14 zo 4. apríla 2017 prijal na ďalšie konanie sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Bratislava IV (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 16 Er 2606/2012 z 29. júna 2016 v časti výroku o zamietnutí námietok povinného proti trovám exekúcie (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je povinným v označenom exekučnom konaní okresného súdu, ktorého predmetom je vymoženie výživného na jeho maloleté deti. Okresný súd napadnutým uznesením prvým výrokom zamietol námietky povinného proti trovám exekúcie a druhým výrokom čiastočne exekúciu zastavil. Sťažovateľ v sťažnosti namieta, že okresný súd ako súd exekučný nesprávne právne posúdil včasnosť podania jeho námietok, keď ich odmietol ako oneskorene podané, pretože vychádzal z nesprávne určeného času účinného prevzatia upovedomenia o začatí exekúcie. Sťažovateľ namieta, že pri doručovaní upovedomenia o začatí exekúcie došlo k porušeniu procesných predpisov, pretože upovedomenie o začatí exekúcie mu bolo doručované

prostredníctvom jeho zamestnávateľa, ktorý na to nebol oprávnený a navyše ho ako doručovateľ ani neupovedomil o následkoch odopretia prevzatia zásielky. Sťažovateľ je toho názoru, že upovedomenie o začatí exekúcie mu nebolo riadne a účinne doručené, preto okresný súd pochybil, ak za rozhodný deň pre začatie plynutia lehoty na podanie námietok proti trovám exekúcie označil deň, keď sťažovateľ odmietol prevziať zásielku doručovanú mu jeho zamestnávateľom. V dôsledku nesprávne určeného času prevzatia zásielky okresný súd nesprávne zamietol jeho námietky proti trovám exekúcie ako oneskorene podané a vôbec nereflektoval na obranu sťažovateľa, že takéto doručovanie nemožno považovať za účinné.

3. Ústavný súd po prijatí sťažnosti sťažovateľa na ďalšie konanie 2. mája 2017 vyzval okresný súd na vyjadrenie sa k vecnej stránke prijatej sťažnosti a oznámenie, či súhlasí s upustením od ústneho pojednávania o prijatej sťažnosti.

4. Vyjadrenie okresného súdu bolo ústavnému súdu doručené 5. júna 2017. V jeho prílohe sa nachádzal súdny spis a vyjadrenie predsedníčky okresného súdu, ktorá k veci uviedla:

„K tvrdeniam sťažovateľa týkajúcich sa skutočností, že súd nesprávne právne posúdil včasnosť podania jeho námietok proti trovám exekúcie, ktoré zamietol ako podané oneskorene, pretože vychádzal z nesprávne určeného času účinného prevzatia upovedomenia o začatí exekúcie uvádzam nasledovné:

Z ustanovení § 49 ods. 1 Exekučného poriadku vyplýva, že sa upovedomenie o začatí exekúcie doručí povinnému a oprávnenému do vlastných rúk, pričom z odseku 3 uvedeného ustanovenia vyplýva, že ak povinný bezdôvodne odoprie upovedomenie o začatí exekúcie prijať, je toto upovedomenie doručené dňom, keď jeho prijatie bolo odopreté; o tom musí byť povinný poučený tým, kto ho doručuje. Z vyššie uvedených ustanovení Exekučného poriadku žiadnym spôsobom nevyplýva, že by doručujúcim orgánom nemohol byť zamestnávateľ povinného. Súdny exekútor je povinný doručiť upovedomenie o začatí exekúcie povinnému do vlastných rúk a v prípade, že sa súdnemu exekútorovi doručiť upovedomenie o začatí exekúcie nepodarí, je povinný využiť všetky prostriedky na zistenie pobytu povinného za účelom doručenia upovedomenia o začatí exekúcie a následne

v prípade neúspechu, požiadať súd o ustanovenie opatrovníka povinnému. Zo spisu sp. zn. 16Er/2606/2012 vyplýva, že súdny exekútor pred tým, ako požiadal o doručenie upovedomenia o začatí exekúcie zamestnávateľa povinného, pokúšal sa doručiť povinnému upovedomenie o začatí exekúcie na adresu zistenú súčinnosťou s Registrom obyvateľov Slovenskej republiky, prostredníctvom predchádzajúcich zamestnávateľov povinného a aj prostredníctvom jeho právneho zástupcu, avšak takýmto spôsobom sa taktiež upovedomenie o začatí exekúcie doručiť nepodarilo. Vzhľadom na to, že sa súdnemu exekútorovi nepodarilo doručiť upovedomenie o začatí exekúcie povinnému, požiadal o doručenie zamestnávateľa povinného [REDAKOVANÉ]. Z vyjadrenia zamestnávateľa povinného, ktorým vrátil súdnemu exekútorovi neprevzaté upovedomenie o začatí exekúcie vyplýva, že zamestnávateľ povinného pri predložení upovedomenia o začatí exekúcie povinného poučil o následkoch odopretia prevzatia upovedomenia o začatí exekúcie, pričom napriek poučeniu povinný upovedomenie o začatí exekúcie neprevzal a zásielka sa považovala dňom 11.05.2015 za doručení, čím začala povinnému plynúť lehota na podanie námietok proti trovám exekúcie. Dňa 26.05.2015 boli súdnemu exekútorovi doručené námietky povinného proti trovám exekúcie, pričom lehota na podanie námietok proti trovám exekúcie uplynula v zmysle ustanovenia § 201 ods. 2 Exekučného poriadku, ktoré platilo v čase začatia exekučného konania dňa 14.05.2015, nakoľko exekučné konanie začalo pred 01.11.2013.

V § 45 zákona č. 99/1963 Zb., Občiansky súdny poriadok, ktorý sa v čase rozhodovania o námietkach proti trovám exekúcie používal tam, kde absentovala úprava v Exekučnom poriadku je taxatívne vymedzený okruh osôb, ktoré môžu doručovať písomnosti súdu. Avšak jedná sa o písomnosti, ktoré doručuje súd prostredníctvom iných osôb a vzhľadom na to, že upovedomenie o začatí exekúcie doručuje súdny exekútor, doručenie upovedomenia o začatí exekúcie prostredníctvom iných osôb ako taxatívne uvedených v zákone neodporuje uvedenému ustanoveniu zákona.

Z obsahu spisu sp. zn. 16Er/2606/2012 vyplýva, že povinný používa titul doktora práv aj na Slovensku napriek tomu, že podľa jeho slov má zahraničné právnické vzdelanie. Z uvedeného dôvodu neobstojí obrana povinného, v ktorej uvádza, že nebol poučený o dôsledkoch odmietnutia prevzatia upovedomenia o začatí exekúcie, nakoľko v zmysle čl. 11 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ktorého ustanovenia

sa použijú aj na konania začaté pred jeho účinnosťou, kto sa v styku so súdom alebo verejne prihlási k určitej profesijnej odbornosti, považuje sa za schopného konať s náležitou znalosťou veci spojenou s touto odbornosťou. Vzhľadom na to, že povinný používa vo verejnom styku titul doktora práv, nie je možné akceptovať jeho námietku týkajúcu sa absencie poučenia o následkoch odopretia prijatia upovedomenia o začatí exekúcie.

Pri doručovaní upovedomenia o začatí exekúcie došlo podľa sťažovateľa k porušeniu procesných predpisov, pretože upovedomenie o začatí exekúcie mu bolo doručované prostredníctvom jeho zamestnávateľa, ktorý na to nebol oprávnený a navyše ho ako doručovateľ neupovedomil o následkoch odopretia prevzatia zásielky. Na základe uvedeného má sťažovateľ za to, že upovedomenie o začatí exekúcie mu nebolo riadne a účinne doručené, preto tunajší súd pochybil, ak za rozhodný deň pre začatie plynutia lehoty na podanie námietok proti trovám exekúcie označil deň, keď sťažovateľ odmietol prevziať zásielku doručovanú mu jeho zamestnávateľom. V dôsledku nesprávne určeného času prevzatia zásielky tunajší súd nesprávne zamietol námietky sťažovateľa proti trovám exekúcie ako oneskorene podané, pričom sa vôbec nezaoberal obranou sťažovateľa, že takéto doručovanie nemožno považovať za účinné. Na základe uvedeného považuje sťažovateľ napadnuté uznesenie v časti zamietnutia námietok proti trovám exekúcie za arbitrárne, svojvoľné a porušujúce jeho označené práva.

Na základe skutočností uvedených v spise sp. zn. 16Er/2606/2012 mal súd za preukázané, že námietky povinnému boli účinne doručené dňa 11.05.2015 prostredníctvom jeho zamestnávateľa, keď povinný napriek poučeniu o následkoch odopretia prijatia, odmietol prevziať upovedomenie o začatí exekúcie. Následne súd pri rozhodovaní o námietkach proti trovám exekúcie tieto zamietol ako podané oneskorene.

Záverom konštatujem, vzhľadom na vyššie uvedené, napadnutým rozhodnutím nedošlo k porušeniu základných práv sťažovateľa. Navrhujem preto, aby Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol tak, že základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 16Er/2606/2012 z 29. júna 2016 v časti o výroku o zamietnutí námietok povinného proti trovám exekúcie, porušené nebolo.“

5. Predsedníčka okresného súdu v závere svojho vyjadrenia vyslovila súhlas s upustením od ústneho pojednávania vo veci.

6. Právny zástupca sťažovateľa v stanovisku doručenom ústavnému súdu 19. júna 2017 vyjadril súhlas s upustením od verejného pojednávania vo veci v konaní pred ústavným súdom a zotrval na dôvodnosti podanej sťažnosti.

7. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil v danej veci od ústneho pojednávania.

II.

8. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Sťažovateľ sa sťažnosťou domáhal vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením okresného súdu v časti výroku o zamietnutí námietok povinného proti trovám exekúcie.

10. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

11. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

12. Ústavný súd vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru už judikoval, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

13. Pokiaľ ide o základné práva a slobody, ústava rozdeľuje ochranu ústavnosti medzi všeobecné súdy a ústavný súd. Systém tejto ochrany je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany základným právam a slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd (čl. 144 ods. 1 a 2 a čl. 152 ods. 4 ústavy) (napr. I. ÚS 13/00, I. ÚS 49/01).

14. Podstata základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy).

15. Ústavný súd vo svojej konštantnej judikatúre pravidelne pripomína, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie

s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

16. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutie všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/01).

17. Všeobecné súdy majú poskytovať v občianskom súdnom konaní materiálnu ochranu zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (obdobne napr. IV. ÚS 1/02, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09).

18. Tieto zásady týkajúce sa vzťahu ústavného súdu a všeobecných súdov pri ochrane ústavnosti, ktoré možno vyvodit' z doterajšej konštantnej judikatúry ústavného súdu, boli relevantné aj v danej veci. A preto z týchto hľadísk posudzoval ústavný súd aj sťažovateľom napadnuté konanie okresného súdu.

19. Základnou a najzávažnejšou námietkou sťažovateľa bolo jeho tvrdenie, že okresný súd ako súd exekučný nesprávne právne posúdil včasnosť podania jeho námietok, keď ich odmietol ako oneskorene podané, pretože vychádzal z nesprávne určeného času účinného prevzatia upovedomenia o začatí exekúcie.

20. V tejto súvislosti ústavný súd konštatuje, že podľa zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z .z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov účinnom v rozhodnom čase (ďalej len „Exekučný poriadok“) lehota na podanie námietok proti exekúcii sa odvíja od účinného doručenia upovedomenia o začatí exekúcie podľa § 50 ods. 1 Exekučného

poriadku. Okamih doručenia upovedomenia o začatí exekúcie je spojený s významnými procesnými následkami. Vtedy sa povinný spravidla dozvie, že začala proti nemu exekúcia a od toho momentu sa má možnosť proti nej brániť. Mimoriadny význam okamihu začatia exekúcie je umocnený tým, že upovedomenie o začatí exekúcie je potrebné doručiť do vlastných rúk a náhradné doručenie v prípade fyzických osôb je podľa § 49 ods. 1 Exekučného poriadku vylúčené. Exekučný poriadok v ustanovení § 47 ods. 1 a 2 jednoznačne určuje, že exekútor upovedomuje o začatí exekúcie. Môže tak v zmysle Exekučného poriadku a zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“) urobiť sám prostredníctvom pošty, prostredníctvom orgánu obce alebo príslušného útvaru Policajného zboru a v prípadoch ustanovených osobitným predpisom aj prostredníctvom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (§ 45 ods. 1 v spojení s § 251 ods. 4 OSP) alebo týmto úkonom poveriť svojho koncipienta alebo iného zamestnanca (§ 22 ods. 1 a § 28 ods. 1 a 2 Exekučného poriadku) alebo iného exekútora (§ 17 ods. 1 Exekučného poriadku). Súčasne je doručovateľ povinný poučiť adresáta o následkoch bezdôvodného odopretia prijatia upovedomenia o začatí exekúcie.

21. Ústavný súd už vo veci vedenej pod sp. zn. III. ÚS 151/2012 uviedol, že súdny exekútor má pri výkone exekučnej činnosti postavenie verejného činiteľa. Tento svoj status získal podľa Exekučného poriadku; ustanovenie § 2 ods. 1 ustanovuje, že exekútor je štátom určenou a splnomocnenou osobou na vykonávanie núteného výkonu súdnych a iných rozhodnutí. Podľa ustanovenia § 5 Exekučného poriadku má exekútor pri výkone exekučnej činnosti ako výkonu verejnej moci postavenie verejného činiteľa. Z uvedeného vyplýva, že Exekučným poriadkom preniesol štát časť výkonu svojej moci – špecificky moci súdnej, ktorej súčasťou je aj konanie vykonávané – na súdnych exekútorov. Nimi sú síce fyzické osoby, avšak táto skutočnosť má význam len právne-technicky či organizačne-inštitucionálny. Z hľadiska funkcionálneho vykonávajú tieto osoby štátnu moc, resp. moc súdnu. Preto ak exekútor vykonáva funkcie, ktoré by inak bol povinný vykonať štát, resp. súd, je pri výkone zverenej štátnej moci povinný dbať a rešpektovať základné práva tých osôb, vo vzťahu ku ktorým prenesenú štátnu moc vykonáva; rovnako tak pre tieto osoby musí platiť rovnaký štandard ochrany ich základných práv ako v konaní pred súdmi.

22. Vychádzajúc z uvedeného právneho postavenia exekútora možno konštatovať, že aj pre exekútora pri výkone exekučnej činnosti platí čl. 2 ods. 2 ústavy, to znamená, že môže konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

23. Z predloženého súdneho spisu vyplýva, že okresný súd pri posudzovaní otázky, či upovedomenie o začatí exekúcie bolo doručené účinne, vychádzal z tvrdení súdnej exekútorky (č. 1. 21 súdneho spisu), že „*povinný [REDAKOVANÉ] si dňa 11.5.2015 odmietol prevziať list – Upovedomenie o začatí exekúcie EX 321/2013, ktorý sme mu doručovali prostredníctvom jeho zamestnávateľa. O následkoch odmietnutia prevzatia listu bol poučený*“, a listiny (č. 1. 76 súdneho spisu) kópie listu zamestnávateľa sťažovateľa podpísanej riaditeľom adresovaného súdnej exekútorke, ktorého obsahom je aj tvrdenie, že „*zásielka mu bola predložená 11.05.2015 a bol poučený, že v prípade bezdôvodného odopretia prijať túto zásielku bude predmetná zásielka doručená dňom jej odopretia. Pán [REDAKOVANÉ] zásielku neprevzal, vzal si na Vás kontakt a prisľúbil, že sa Vám ozve.*“.

24. Právna zástupkyňa sťažovateľa v exekučnom konaní v podaní doručenom 18. februára 2016 (č. 1. 29 a nasl.) k spornému priebehu doručovania upovedomenia o začatí exekúcie uviedla, že „*zamestnávateľ oboznámil nášho klienta s tým, že má pre neho zásielku ohľadom exekučného konania. Náš klient oznámil zamestnávateľovi, že má zvoleného právneho zástupcu na konanie týkajúceho sa predmetnej exekúcie. Zamestnávateľ mu následne obálku nedoručil. Náš klient nám súčasne uviedol, že pri krátkej komunikácii o prebratí danej zásielky so zamestnávateľom, nebol žiadnym spôsobom poučený o následkoch odopretia doručenia, keďže v prípade, že by vedel o tom, aké sú následky neprevzatia zásielky (t.j. odopretie zásielky má následky prevzatia zásielky), uvedenú zásielku by určite prevzal. V dôsledku tejto zásadnej procesnej chyby, v žiadnom prípade nemohlo dôjsť ku fikcii doručenia upovedomenia o začatí exekúcie, keďže náš klient nebol o následkoch odopretia zamestnávateľom riadne poučený.*“.

25. Súčasťou súdneho spisu ako príloha č. 2 č. 1. 22 je aj neotvorená obálka adresovaná sťažovateľovi s doručenkou, v ktorej nie je nič vyplnené.

26. Okresný súd v relevantnej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia uviedol:

«Exekučný súd mal po preskúmaní exekučného spisu za preukázané, že z dôvodu neznámeho pobytu povinného, súdny exekútor zaslal upovedomenie o začatí exekúcie do vlastných rúk povinného listom zo dňa 29.04.2015 cestou zamestnávateľa povinného [REDAKOVANÉ] (ďalej len "zamestnávateľ"), pričom súdny exekútor zamestnávateľa zároveň požiadal, aby povinného pri doručovaní zásielky poučil, že v prípade bezdôvodného odopretia prijať zásielku, sa bude predmetná zásielka považovať za doručení dňom jej odopretia.

Zamestnávateľ listom zo dňa 13.05.2015 oznámil súdnemu exekútorovi, že upovedomenie o začatí exekúcie EX 321/2012 zo dňa 07.09.2012 doručoval dňa 11.05.2015 povinnému, ktorý si však zásielku odmietol prevziať, aj napriek poučeniu o následkoch jej neprevzatia. Vzhľadom na skutočnosť, že povinný má právnické vzdelanie, neznalosť následkov odopretia doručovanej zásielky, ktorou povinný ospravedlňuje jej neprevzatie, súd považuje za účelové. Tvrdenie povinného o tom, že napriek svojmu vzdelaniu nepozná právne predpisy Slovenskej republiky, s poukazom na zásadu „neznalosť zákona neospravedlňuje“ (*ignorantia legis non excusat*), nezakladá dôvod na spochybňovanie fikcie doručenia v zmysle zákonného ustanovenia § 49 ods.3 E.P. Súdny exekútor pri doručovaní upovedomenia o začatí exekúcie postupoval správne a v súlade s platnými a účinnými zákonmi.

Nakoľko si povinný zásielku odmietol prevziať prostredníctvom zamestnávateľa a o následkoch odmietnutia zásielky bol povinný poučený, čo mal súd za preukázané písomným oznámením zamestnávateľa o odmietnutí zásielky zo dňa 13.05.2013 ako aj predchádzajúcimi neúspešnými pokusmi súdneho exekútora o doručenie listových zásielok povinnému, ktoré nasvedčujú tomu, že sa povinný cielene zásielkam súdneho exekútora vyhýba, súd považuje v súlade so zákonnými ustanoveniami za deň doručenia zásielky 11.05.2015.

Posledný deň lehoty na podanie námietok proti exekúcii povinnému teda uplynul dňa 14.05.2015, pričom povinný námietky proti trovám exekúcie podal na poštovú prepravu až dňa 25.05.2015, preto súd námietky povinného proti trovám exekúcie ako oneskorene podané zamietol.»

27. Ústavný súd vychádzajúc z už citovaných ustanovení Exekučného poriadku, Občianskeho súdneho poriadku a rozhodných nesporných skutkových okolností konštatuje, že okresný súd ústavne nesúladným spôsobom interpretoval relevantné ustanovenia právnych predpisov týkajúcich sa doručovania v exekučnom konaní a nesprávne vyhodnotil účinky doručovanej zásielky súdneho exekútora vykonanej zamestnávateľom sťažovateľa.

28. Ústavný súd vo veci sp. zn. I. ÚS 37/95 rozhodol, že: „Otázku právomoci všeobecného súdu z hľadiska ústavou upraveného práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy) treba posudzovať v zmysle čl. 152 ods. 4 ústavy, podľa ktorého výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s ústavou“, pričom vo veci sp. zn. PL. ÚS 18/98 tiež potvrdil, že v prípade, ak dôjde k výkladu právnych predpisov inak ako ústavne súladným spôsobom, môže to mať dopad na niektoré zo základných práv a slobôd.

29. Pokiaľ právne predpisy nepripúšťajú, aby činnosť inak priamo zverenú exekútorovi pri výkone exekučnej činnosti exekútor preniesol na inú osobu okrem už vymenovaných osôb v právnych predpisoch, postup exekútora, ktorý v okolnostiach posudzovanej veci poveril vykonaním úkonu doručením upovedomenia o začatí exekúcie inú osobu, konkrétne zamestnávateľa povinného (sťažovateľa), je možné považovať za svojvoľné prekročenie svojej právomoci a nezákonný postup, ktorý nemá oporu v právnych predpisoch. V dôsledku postupu exekútora, ktorý nemá oporu v právnych predpisoch, nemohlo dôjsť k účinnému doručeniu upovedomenia o začatí exekúcie, preto ústavný súd konštatuje, že okresný súd v dôsledku neústavného výkladu relevantných noriem týkajúcich sa doručovania napadnutým uznesením zasiahol do označených práv tým, že námietky sťažovateľa proti trovám exekúcie ako oneskorene podané odmietol (bod 1 výroku nálezu).

30. Ústavný súd v súvislosti s obranou okresného súdu poukazujúcou na to, že sťažovateľ je cudzinec a má údajne právnické vzdelanie získané v zahraničí a že používa titul doktora práv na Slovensku, preto ho v zmysle čl. 11 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) nebolo

potrebné poučiť, je nenáležitá. Je potrebné dodať, že v čase sporného doručovania platil Občiansky súdny poriadok, preto je neprípustné aplikovať na udalosti a úkony, ktoré v tom čase ne/vyvolali účinky, nový procesný predpis, ktorý nadobudol účinnosť až po týchto udalostiach alebo úkonoch. Išlo by o neprípustnú retroaktivitu v procesnom práve. Navyše, pre účely Občianskeho súdneho poriadku bolo možné za osobu, ktorá má právnické vzdelanie, považovať osobu, ktorá právnické vzdelanie získala v tuzemsku alebo na základe nostrifikovaného dokladu o jej vzdelaní (napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 163/2003).

31. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy v spojení s ustanovením § 56 ods. 2 a 3 písm. b) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie.

32. Vzhľadom na to, že ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením okresného súdu v časti výroku o zamietnutí námietok povinného proti trovám exekúcie, bolo pre dovŕšenie ochrany porušených práv potrebné využiť aj právomoc podľa čl. 127 ods. 2 ústavy, resp. podľa § 56 ods. 2 a 3 písm. b) zákona o ústavnom súde, a preto ústavný súd zrušil napadnuté uznesenie okresného súdu (bod 2 výroku nálezu).

33. V ďalšom postupe je okresný súd viazaný právnym názorom ústavného súdu vysloveným v tomto rozhodnutí (§ 56 ods. 6 zákona o ústavnom súde). Okresný súd je tiež viazaný rozhodnutím o vrátení veci na ďalšie konanie, ktoré je vykonateľné jeho doručením (§ 56 ods. 7 zákona o ústavnom súde).

III.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom. Právny zástupca sťažovateľa si uplatnil trovy konania, ktoré vyčíslil v celkovej sume 650,21 €.

Ústavný súd priznal sťažovateľovi trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom pozostávajúce z odmeny advokáta a vychádzal pritom z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Podľa § 11 ods. 3 v spojení s § 1 ods. 3 vyhlášky je odmena advokáta (základná tarifa) v konaní pred ústavným súdom za jeden úkon právnej služby 1/6 z výpočtového základu.

Základom pre výpočet náhrady za úkon právnej služby je v danom prípade priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky v prvom polroku 2015 v sume 858 €. Ústavný súd priznal sťažovateľovi (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) náhradu trov konania za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2016 (príprava a prevzatie vecí a písomné vyhotovenie sťažnosti) po 143 €. Ďalej má právny zástupca sťažovateľa aj nárok na náhradu režijného paušálu za dva úkony právnej služby podľa vyhlášky vykonané v roku 2016 po 8,58 €. Za podanie doručené ústavnému súdu 19. júna 2017 ústavný súd náhradu trov nepriznal, keďže podanie neobsahovalo žiadne nové skutočnosti alebo argumentáciu, ktorá by nebola predtým ústavnému súdu známa alebo nevyplývala zo súdneho spisu. Právny zástupca sťažovateľa je zároveň platiteľom dane z pridanej hodnoty, preto sa odmena a náhrady zvyšujú podľa § 18 ods. 3 vyhlášky o daň z pridanej hodnoty. Náhrada trov konania, ktorú ústavný súd priznal sťažovateľovi, spolu takto predstavuje sumu 363,79 €.

Priznanú úhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 CSP) v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia (bod 4 výroku nálezu).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

Poučenie: Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. júla 2017